״להמשיך בעוצמה ולדעת להעניק לכל זה טעם גם כשתם הטעם״ – גל פרל

גל פרל, ראש תחום יבשה ועורך ראשי של כתב העת ״בין הקטבים״ במטה מה״ד. במילואים משרת כקצין בעוצבת הצנחנים ״חיצי האש״, בין היתר במלחמת התקומה.

תקציר

המרכז להכשרות פיקוד קרבי של צה״ל הוציא לאור (באישור המחבר) פרק מתוך האוטוביוגרפיה שכותב אלוף (מיל׳) דורון אלמוג, שבו תיאר את לחימת על גדוד הסיור של הצנחנים שעליו פיקד במלחמת לבנון הראשונה, מהנחיתה מהים בשפך נהר האוֻלי ועד לבירות. התוצאה היא ספרון מצוין שטומן בחובו תובנות חכמות ועל זמניות על פיקוד, מנהיגות ולחימה.

מבוא

״מהרגע הראשון במלחמה פעלנו בעומק האוייב, בשפך האוולי, במרחק כ-60 ק״מ מראש הנקרה וכ-40 ק״מ בקו אווירי מבירות, בירת לבנון. כמו שצנחנים מפנטזים. כמו שתמיד רציתי. לפעול מהרגע הראשון בעומק שטח האויב. הניסיון לימד אותי שצירוף של יוזמה, התקפיות, חשכת הליל ועומק החדירה לשטח האויב, יוצרים את התנאים הטובים ביותר להפתיע ולנצח״ (עמ׳ 14).

החודש מלאו 44 שנים לנחיתת הצנחנים מן הים במלחמת לבנון הראשונה. אמנם לא הפלישה לנורמנדי אבל עדיין מבצע מרשים שיש הרבה מה ללמוד ממנו. אלוף (מיל׳) דורון אלמוג, מהבולטים במפקדי השדה של צה״ל, ומי שפיקד במלחמה על גדוד הסיור של הצנחנים (ובין היתר גם על אבא שלי שהיה בו מפל״ג הרפואה), במלחמה ההיא, כותב ספר שבו הוא מספר את סיפור חייו, מילדותו בראשון לציון, עבור בימיו בפנימייה הצבאית לפיקוד שליד בית הספר הריאלי בחיפה, המשך בשירותו הממושך בצנחנים במלחמת ההתשה, הפשיטות בלבנון, מלחמות יום הכיפורים, אנטבה ולבנון הראשונה וכלה באנתיפאדות שבשנייה שבהן שימש כאלוף פיקוד הדרום ופיקד על לחימת צה״ל ברצועת עזה. הספר ממשך ומתאר את פועלו האזרחי בהקמת הכפר השיקומי ״עדי נגב – נחלת ערן״ (לשעבר עלה נגב – נחלת ערן), מרכז שיקומי לילדים ולבוגרים עם מוגבלויות שונות ובסוכנות היהודית.

שלושה מעצבים גדולים ישנם בחיי אלמוג. ראשית, הוריו, שנצרבו במלחמת העצמאות והאמינו בכל ליבם ברעיון הציוני, למרות שהחיים במקום הזה רצופים אתגרים וקשיים. שנית, אחיו הצעיר ערן, שנהרג כמ״מ בחטיבת השריון 7 בעת שלחם בקרבות הבלימה במלחמת יום כיפורים ואלמוג חש כל העת שהיה צריך להיות שם עבורו בשדה הקרב. ושלישית, המורה הגדול של חייו כהגדרתו, ערן בנו שנולד עם מוגבלות שכלית התפתחותית קשה ואוטיזם.

הספרון ***״שמע ישראל׳ – סיפור לחימתו של דורון אלמוג במלחמת שלום הגליל״*** (הוצאת המרכז להכשרות פיקוד קרבי, 2025) הוא פרק מתוך הספר הזה, שאלמוג אישר למרכז להכשרות פיקוד קרבי של צה״ל (המלפ״ק, בעבר קורס מ״פים מג״דים) להוציא לאור כספרון עצמאי. כאמור, אלמוג פיקד במלחמה על גדוד שהוביל את הצנחנים מהנחיתה מן הים בשפך נהר האוֻלי ועד לבירות. מסע מלחמה שארך כ-70 קילומטרים ונמשך כשבוע. מפקדי המרכז חשו שסיפורו טומן בחובו תובנות חשובות ועל זמניות על פיקוד, מנהיגות ולחימה.

מפקד המרכז להכשרות פיקוד קרבי, תא״ל אמיר פרחי, יוצא השייטת ומח״ט 551 לשעבר, כתב בהקדמה כי ״אלמוג נלחם והוביל את הלחימה במלחמת לבנון הראשונה בראש כוח גדודי שהורכב מהפלוגות החטיבתיות (היח״טיות) הסיירת, הפלנ״ט והפלחה״ן ובכך הניח את היסודות למבנה הגדס״רים שנקבע, כעבור כשני עשורים, בתור המבנה וארגון של הסיירות בכלל חטיבות החי״ר״ (עמ׳ 7).

הכיתות במרכז, כתב פרחי, קרויות על שם מלחמות ישראל ובכל אחת מהן נבחר ערך מוביל. דמות המפקד של אלוף (מיל׳) דורון אלמוג, ״הולמת את כיתת ״מלחמת שלום הגליל״ ואת הערך המוביל שנבחר לכיתה זו: ״פיקוד לפנים״ (עמ׳ 7).

"הרגעים הראשונים על אדמת שטח אויב"

המסלול שעבר, כתב אלמוג, הכין אותו היטב למלחמה. כשסיפר עליו לקצין צעיר שהתייעץ עמו, שיתף אותו בבחירה להמשיך את "השירות הקרבי שלי למרות האובדן של ערן אחי במלחמת יום כיפור, על תקופתי כמפקד הפלוגה המסייעת בגדוד 202 בימים הקשים של מלחמת ההתשה הנוראית במזרעת בית ג'אן ושיא החרמון, על תקופתי כמפקד סיירת הצנחנים, על אהבתי לדידי וביתנו הקטנה ניצן" (עמ' 41), שאותה הגדיר כ"סיבת כל הדברים כולם" (עמ' 21).

לבנון לא הייתה זרה לאלמוג, עוד מימי מבצע "ברדס 54–55", שבמהלכו פשטו כוחות הצנחנים (ובהם אלמוג שהיה מ"פ בגדוד 202) והקומנדו הימי בלילה שבין 20–21 בפברואר 1973 על יעדי מחבלים בטריפולי, כ־180 קילומטרים בעומק לבנון. בטרם המלחמה, בשנת 1980, פיקד על גדוד 50 של הצנחנים בשורה של פשיטות בלבנון שהבולטת שבהם הייתה מבצע "איש דמים", פשיטה על מפקדת החזית העממית בדרום לבנון ליד גשר הקאסמיה, מצפון לשפך הליטני. "משימת הפשיטה הוטלה על אל"מ דורון רובין, מח"ט 35 שכמיטב המסורת של חטיבת הצנחנים, בנה את כח הפשיטה על בסיס נבחרת לוחמים מכל יחידות החטיבה" (עמ' 36).

בליל המבצע כתב, "נחתנו בשעה 21:10, עם מסוקי יסעור, כעשרה קילומטר מזרחית ליעד, כח של 98 לוחמים, מהם 21 בפיקודי. הרגע הזה שאנחנו שועטים החוצה מבטן היסעור הרועש לתוך חשכת הלילה, הוא תמיד רגע מתוח. כל הרעיון של פשיטת לילה מבוסס על הפתעה. להגיע בשקט עד למרחק מטרים ספורים מהמחבלים ולפתוח באש מדויקת שתקפד את חייהם" (עמ' 36).

לדבריו, "הרגעים הראשונים על אדמת שטח אויב, כשרעם המסוק המתרחק מאתנו הולך ודועך, היו עבורי כמו סם משכר. כורע ברך, סורק באמצעי ראיית לילה את השטח, את פני הלוחמים המסודרים בטור מאחורי. חושש שאולי התגלינו, שאולי כח אוייב יפתח באש מהמארב" (עמ' 37). זמן קצר לאחר הנחיתה, כתב, "מספר יריות לעבר כח החוד הפרו את דממת הלילה שעטפה אותנו. "סיירת קדימה הסתער", רעם קולו של דורון רובין. בריצה קדימה תוך כדי אש לעבר מקור הירי. אחר כך באה התפקדות. כולם בסדר. אין נפגעים לכוחותינו" (עמ' 37). לאור הערכה שהכוח לא נחשף המשיכו במבצע.

"מאות המטרים האחרונים במסע ההתגנבות ליעדי המחבלים היו מורטי עצבים. תכננו הגעה שקטה של כל אחד מחמשת הכוחות במרחק של כשלושים מטרים מכל אחד מבתי המחבלים לפתיחה באש מתוזמנת של כל הכוחות" (עמ' 38), כתב. לפני היעד של הכוח שלו הייתה תעלת מים זורמים, עשויה מבטון, ברוחב של כשני מטר ששמשה להשקיית השדות החקלאיים באזור והכוח פרס גשר אלומיניום מתקפל שהושאל מסיירת מטכ"ל.

"כוח הפשיטה נפרס מאחור בטור ארוך ממתין להתקנת הגשר. מדדתי את עומק המים עם אנטנה של מכשיר קשר. מים עמוקים. בין 2 ל-3 מטר עומק. אם מישהו מהחיילים ייפול למים בעת חציית הגשר כשעל גופו כל ציוד הלחימה, נהיה בבעיה קשה. עוברים אחד אחד. כל חריקה זעירה של פיסות גשר האלומיניום נשמעת לי כמו צווחת סירנה. ממשיכים בתנועה שקטה. חמשת הכוחות מגיעים

להערכות כפי שתכננו. דורון רובין מיקם את החפ״ק שלו אל מול היעדים הצפוניים כמאתיים מטר ממני. מיקמתי את החפ״ק שלי על תלולית עפר שאפשרה תצפית על שני הכוחות הדרומיים, מוכן לשעוט קדימה לסייע לכל אחד מהם במקרה ויהיו התפתחויות לא צפויות. 53 דקות אחרי חצות, דורון רובין, קודקוד פנתר במבצע החל ספירה לאחור ברשת הקשר. ״חמש, ארבע, שלוש, שתיים, אחד, אש!!!״״ (עמ׳ 38). השקט שלפני הסערה נגמר ברגע אחד.

״הכח של אורי ארליך, מ״פ א׳ בגדוד 50 פתח באש על מבנה מספר 74. מחבל חמוש שיצא מפתח הבית נורה ונהרג. אורי רץ לפתח המבנה יחד עם חוליית החבלנים במטרה להשחיל מטעני חומר נפץ פנימה ולפוצץ את המבנה על יושביו. בעודם נערכים ליד הפתח, החלו פיצוצים מתוך הבית. המודיעין לא סיפר לנו שמתחת לבית היה בונקר מלא בחומר נפץ. סגנו של אורי ארליך, בני גנץ (לימים הרמטכ״ל ה-20), חשש שהפיצוצים יפגעו בחוליה של אורי וקרא לו לנתק מגע. זיכרון מבצע שלכת, שנתיים קודם לכן (ליל 8-7 ליוני 1978) בו נהרגו שני מ״פים מגדוד 50 – סרן יפתח עין וסרן ניר זהבי בהתפוצצות מבנה, היה חד וטרי. קולות הפיצוצים של מבנה 74 ליוו אותנו במהלך התנועה המהירה לחבירה עם כוח הסיירת של שמאי רן ועד ההמראה חזרה ארצה״ (עמ׳ 39). במבצע נהרגו 8 מחבלים ונתפס שבוי אחד.

״יש לנו כמה משימות בלבנון״

עם פרוץ המלחמה ב-1982 היה אלמוג מפקד בסיס האימונים החטיבתי, אך בהתאם לתוכנית היה גם מפקד גדוד היח״טיות של הצנחנים בחירום. לדבריו, ״החזון של מאיר הר ציון כשהקים את סיירת הצנחנים, כלל שילוב של ארבעה מרכיבים שלכולם נדרשנו. הראשון – כושר גופני. היכולת ללכת, ללכת וללכת עם משקל כבד וציוד לחימה. השני – כושר ניווט מעולה ביום, בליל ובערפל. השלישי – כושר שדאות מעולה. בחירת קוו התקדמות נסתר ככל האפשר מהאויב, תפיסת שטחים שולטים, כושר הסתוות, כושר קיום עצמאי בשטח לאורך זמן. והדבר האחרון, המשלב את כולם – כושר לחימה מעולה. היכולת להפעיל במדויק את הנשק האישי, את כלי הנשק הכבדים, המקלעים, המרגמות, הארטילריה, האש האווירית, הימית וכולם ביחד כמו תזמורת מסונכרנת היטב״ (עמ׳ 15).

בתדריך לאנשיו פתח בדברי מפקד האוגדה, תא״ל עמוס ירון, לפיהם ״המטרה היא לעשות סדר חדש בלבנון״ (עמ׳ 75). אחד הקשרים שלו התבדח שלאחר מכן הם ימשיכו לעשות סדר חדש בטורקיה. אלמוג השיב שלפני טורקיה, ״יש לנו כמה משימות בלבנון״ (עמ׳ 75). תהיה, אמר להם, מלחמה בלבנון. ״בשלב ראשון, רק נגד המחבלים. אחר כך, בהחלט יתכן ונילחם נגד הסורים״ (עמ׳ 75).

המשימה ללילה הראשון, הסביר, ״מוגדרת היטב. כיבוש מרחב הגשר המזרחי של האוולי וטיהור 6 הבתים ועמדות המחבלים שסביבו. המשימות שיבואו אחר כך יהיו המבחן הגדול שלנו״ (עמ׳ 76). הוא המשיך ואמר כי ״נלך ברגל בשטחים בנויים והרריים תוך תפיסת מחסות בצידי הדרכים. מזכיר לכולנו את השיעור החשוב ביותר בתנועה בשטח – בחירת קוו התקדמות. הראש תמיד עסוק בבחירת קוו התקדמות תוך ניסיון לאתר אוייב״ (עמ׳ 76).

סא״ל דורון אלמוג, מפקד גדוד הסיור של הצנחנים במלחמת לבנון הראשונה, (צילום: דובר צה״ל).

״זינקנו החוצה מתוך הנחתת״

בליל הנחיתה בחוף האוולי, ה-6 ביוני 1982, כתב, המתח היה בשיאו. ״בסרטים על הנחיתה בנורמנדי (6 ביוני 1944) במלחמת העולם השנייה, כשדלת הנחתת יורדת, אש תופת ניחתת לעבר הלוחמים המנסים לפלח דרכם ליבשה מתוך בטן הנחתת, דרך רצועת מים רדודה המפרידה בינם לרצועת החוף. היה לי בטחון מלא שלנו זה לא יקרה. לא נחטוף אש אנפילאדית (אש שטוחת מסלול) מהחוף ואולי אפילו לא נרטיב את סוליות הנעליים, אם דלת הנחתת תפתח ממש על קוו היבשה״ (עמ׳ 79).

״לוחמי שייטת 13 ופלוגת החה״נ של גוזל כבר חיכו לנו על החוף. הם אבטחו את האזור וסמנו את עצמם לכיוונו. גם לוחמי גדוד 890 בפיקוד סא״ל מתי הררי כבר היו בדרכם לרכס האוניברסיטה. אנחנו היינו למעשה הגל הרביעי הנוחת בשפך האוולי באותו לילה״ (עמ׳ 80), סיפר. ״כששעטנו קדימה מתוך הנחתת לעבר הגשר המזרחי שעל נהר האוולי, מרחב ראש החוף כבר היה תפוס חזק על ידי כוחות רבים שהגיעו לפנינו בשלושה גלי נחיתה״ (עמ׳ 81).

לאורך כל הלחימה, כתב, ב״מיקמתי את עצמי בכל שלבי התנועה מייד אחרי כוח החוד. תמיד האמנתי שמג״ד צריך להיות ממוקם בסמוך לכח החוד. שם ניתן לשלוט ולהשפיע במידה מרבית על הפעלת הכח. על מהירות התנועה והתגובה. להבין מהר את אופי האוייב, התנהלותו ופריסתו. להגיב נכון כשהדברים משתבשים. כשיש נפגעים. שם ניתן לחוש את זירת הלחימה, להפגין דוגמא אישית, להפיח אומץ בלוחמים ולקבל החלטות קריטיות בעיתוי נכון. שם גם ניתן להצטרף להסתערות או להוביל אותה כשצריך, כשיש מבוכה או נפגעים״ (עמ׳ 15).

במהלך התנועה לבירות, כתב, הוא היה ״מספר פעמים בכוח המסתער, בחזית הלחימה, הורג במחבלים שנצבו מולנו. כשהגענו לבירות נוכחתי לדעת שבכל שבעת הימים יריתי בקושי שתיים וחצי מחסניות, כ-70 כדור, תמיד בבודדת, תמיד בירי מכוון לעבר מחבלים או סורים״ (עמ׳ 16). גם במלחמה הנוכחית, למיטב ידיעתי ומהחוויה האישית שלי, המפקדים היו קדימה.

אלמוג ציין כי ״לחימת לילה הייתה רק בלילה הראשון (6- 7 ביוני 1982), ליל הנחיתה בשפך האוולי, ובלילה האחרון (12 – 13 ביוני 1982) קרב שימלן, שהתחיל בצהרי היום והסתיים לקראת חצות. בשאר הימים, לחמנו בשעות היום ונערכנו להגנה בלילה, בשטח הפתוח, בדרך כלל על גבעה שלטת, כשחלק שומרים בעמדות מאולתרות וחלק ישנים על האדמה עם בגדים, נעליים ונשק ביד״ (עמ׳ 17).

במלחמה הנוכחית פעל צה״ל הרבה יותר בלילה, משום שהאמל״ח שברשותו הפך את אתגרי ההתמצאות והשליטה בכוחות לפחותים בהרבה ואפשר לו להשיג יתרון על האויב. חלק מהפשיטות בעזה ובלבנון שבהן השתתפתי במסגרת שירותי כקצין בגדוד צנחנים מילואים (גדוד 697 בחטיבה 551), בוצעו בכוונה בלילה במטרה למצות את כל ההסתר וההפתעה שהוא מקנה.

"להילחם ביחד. רק ביחד"

עם פלוגת הנ"ט ("עורב") וכוח שריון קטן שעמו פעל, תפס אלמוג מספר בתים בחוף. מהגג של אחד הבתים זיהה אלמוג ג'יפ עמוס מחבלים שנע לעברם. "ברגע שג'יפ המחבלים מגיע לשיח שנמצא כ-80 מטר מאיתנו, פותחים באש" (עמ' 85), פקד. לדבריו, "עבור הצוות של סגן עופר עמית (מחזור אוגוסט 1981) וחלק מאנשי החפ"ק שלי, זאת הייתה פעם ראשונה של ירי על מנת להרוג. ירי לעבר מחבלים חמושים היושבים דרוכים, אוחזים בידם קלצ'ניקובים ודוהרים לעברנו. למרות הירי המדויק לעברו, ג'יפ המחבלים המשיך בנסיעה עד שהתהפך על צידו כ-20 מטר מאיתנו. מוסיקה ערבית קולנית בקעה ממקלט הרדיו של הג'יפ ההפוך. ארבעה מחבלים במדים מנומרים, מדממים, שכבו על הכביש מתחתינו" (עמ' 85).

עם שוך היריות פקד אלמוג על חייליו לסלק את את גוויות המחבלים והג'יפ לצד הדרך. "מבע פניהם אמר שפקודה כזאת הם לא קבלו מימיהם. כשאנשים במבוכה, רק דוגמא אישית נחושה מניעה אותם. כשראו אותי אוחז ברגלי אחד המחבלים ההרוגים וגורר אותו הצידה, התעשתו" (עמ' 85). זהו שיעור חשוב בפיקוד – אין תחליף לדוגמא אישית.

רכב מחבלים נוסף הגיע זמן קצר אחר כך. "הפעם יורים עם הקלצ'ניקובים של המחבלים" (עמ' 86), הורה לאנשיו. "מכת אש חזקה לעבר הטויוטה שנעצרה בסמוך לג'יפ הראשון. שוב מראות דומים. עוד 4 מחבלים הרוגים. הפעם התרגולת עבדה כמעט ללא אומר. חזרנו שוב לגג מתבוננים מזרחה. חלפו עוד כעשר דקות וג'יפ טויוטה נוסף הגיח. מכת אש חזקה לעבר הנהג והיושב לצידו ושוב מצאנו עצמנו יורדים למטה, גוררים את גופות שני המחבלים, דוחפים את הרכב ההפוך מאחורי השיחים, אוספים את הקלצ'ניקובים והמחסניות ועולים שוב לגג" (עמ' 86).

לילה אחד מאוחר יותר, כתב, בחניון לילה, באו המחשבות. "היינו הכח הצפוני ביותר של צה"ל בשטח לבנון. כ-80 ק"מ מראש הנקרה. הכח היחיד שלא היו לו נפגעים. כמו אז בסיום הלחימה באי שדואן, הכח של שוקי בן שלום, הכח היחיד שלא היו לו נפגעים. חשתי כאילו יש לנו איזו מעטפת הגנה. כאילו ערן אחי שומר עלי. ובתוך הראש, כמו זמזום טורדני שאומר לי, "אל תשב על התחת יותר מידי. בשטח אויב צריך לנוע קדימה. תמיד לנוע קדימה"" (עמ' 93).

"האינטואיציה שלי אמרה שאנחנו נגיע ראשונים לבירות. לפני חטיבות הטנקים. ובתוך כך, שבריר שניה של זיכרון כואב מהימים שלפני מלחמת יום כיפור, כשערן אחי היה מ"מ בחטיבה 7 גדוד 82 ואני מ"פ צנחנים, שנינו חוזרים הביתה בסופי שבוע במדים מדיפי תערובת של אבק, גריז ושמן רובים, ולא מפסיקים להתגרות זה בזה, "מי יודע להילחם טוב יותר – הצנחנים או השריון"" (עמ' 102).

זה היה, חשב בדיעבד, ויכוח שהונע כוחו מאגו וגאוות יחידה. תולדה של "מורשת מלחמת ששת הימים שטיפחה את תורת אגרופי הפלדה השועטים לפנים. מורשת שהתנפצה במלחמת יום כיפור, כשערן אחי שכב מדמם ליד הטנק הבוער בדרכו לתל סאקי. ועתה, אני כאן לפני הקרב על דאמור, עם שבועה לערן אחי, כשהתשובה על מלחמות האגו המטומטמות שלנו רועמת בתוכי – ביחד. להילחם ביחד. רק ביחד. צנחנים, טנקים, ארטילריה ואוויר. ביחד. בהרמוניה. בשילוב כוחות. ואולי גם נגיע לבירות ראשונים" (עמ' 102). זוהי תובנה חשובה שכן עיקר כוחו של צה"ל ביבשה היה ויהיה הקרב המשולב, הרב-זרועי והרב-חילי.

"ממני תראו וכן תעשו"

"מפקד חטיבת הצנחנים במלחמה היה ייה. אל"מ יורם יאיר. אחד המפקדים הבודדים בהיסטוריה של צה"ל שפיקד על יחידות צנחנים באומץ ובגבורה בשלוש מלחמות עוקבות" (עמ' 11), כתב אלמוג בהערכה על מפקדו (שבעצמו כתב ספר חשוב ומלמד על המלחמה ועל פיקוד). "שנה לפני מלחמת שלום הגליל, בליל 18 – 19 ביולי 1981, כמפקד חטיבת הצנחנים, ייה פיקד על מבצע צלצל, פשיטה לילית מוסקת על מפקדת אחמד ג'יבריל בדרום לבנון. גם במבצע זה, לאחר שרס"ן יוסי טהר נפגע מאש המחבלים, ולאחריו, רופא החטיבה, רס"ן איתן פרידמן נפצע קשה, ייה הוביל את ההסתערות שהכריעה את האויב ביעד" (עמ' 12). האמון ההדדי בין השניים היה רב והיה עתיד להתברר כחיוני בהמשך הלחימה.

"במהלך התנועה שלנו משפך האוולי לבירות החפ"ק של ייה נמצא מאחורי במרחקים שנעו בין מאות מטרים לכ-5 קילומטר. ייה השתדל למקם את החפ"ק החטיבתי בעמדת תצפית טובה שתאפשר לו קשר עין עם הכוחות הלוחמים בחזית. היה ביננו שילוב נפלא בתהליך קבלת ההחלטות תוך כדי לחימה" (עמ' 12). כך למשל, כתב, בתנועה לכפר מתא (10.6.1982), כח החוד של פלוגת

החה״נ והחפ״ק של אלמוג, נכנסו לתוך מארב אש בדיוק כשהיו בשטח נחות, בעיקול הדרך המובילה מהכפר דקון לעבר כפר מתא.

״מהשטח הנחות בו נמצאתי, יכולתי רק לנהל את הקרב בין כח המחבלים לפלוגת החה״נ תוך ביצוע איגוף מארב המחבלים מדרום לתפיסת השטחים השולטים בפאתים המערביים של כפר מתא, מהלך שאפשר לנו להרוג את מרבית המחבלים שארבו לנו מעל עיקול הדרך המובילה מדקון לכפר מתא, ולאחר מכן לחסל את כל המחבלים שנערכו בכפר מתא כשהם צופים מערבה, לכיוון הכביש המוביל לדקון. הצלנו להפתיע אותם כאשר הסתערנו עליהם מתוך החורש מצד דרום. החפ״ק של ייה ממקומו מאחורינו בכפר בעורתא, ראה את היתרון שבהכנסת סיירת הצנחנים לאיגוף מצפון לכפר מתא, לתפיסת השטחים השולטים שיתנו לנו מודיעין שדה מעולה בזמן אמת ויצרו יתרון טקטי חשוב בתנועתנו בציר ההררי לעבר בירות״ (עמ׳ 13).

״מצב דומה היה בלחימה בתוך הכפר שימלן, ביום שבת (12.6.1982), יום לפני החבירה לכוחות הנוצרים בבירות. ניהלנו קרב התקדמות בתוך השטח הבנוי נגד גדוד קומנדו סורי. פלוגת העורב נעה לאורך הכביש הראשי שלאורכו נפרסו כוחות קומנדו סוריים מתוגברים בטנקים. הכביש הראשי החוצה את שימלן הפך לשטח השמדה לכל מי שניסה לנוע לאורכו. היות שהקומנדו הסורי נפרס בשטחים השולטים על הכביש ממזרח, נעתי עם החפ״ק שלי יחד עם פלוגת החה״נ לאורך קוו הגובה השולט עליהם ממזרח, כדי לאגף את הכוחות הסורים מלמעלה ומאחור״ (עמ׳ 13).

למעשה, הסביר, ״בהתקדמותנו בכפר שימלן, נענו בשלושה מפלסי גובה. פלוגת העורב, לאורך הכביש, במפלס התחתון, פלוגת החה״נ יחד עם החפ״ק שלי מעליהם ממזרח, והסיירת במפלס הגבוה ביותר ממזרח. טווחי הראיה שלי היו מוגבלים עשרות מטרים קדימה ולצדדים בגלל הצמחייה הסבוכה ומבני הכפר. ייה מיקם את החפ״ק שלו בנקודת תצפית מאחור שאפשרה כיסוי תצפית של מרבית זירת הלחימה, טיווח ארטילריה, אכוונת מטוסי תקיפה ותאום מיטבי בין יחידות החטיבה״ (עמ׳ 14).

אולם, כתב, לאחר שנהרג מפקד צוות בפלנ״ט, סגן יוחנן גבע, ״ייה חש שמקום חפ״ק המח״ט צריך להיות לפנים, בקרבת הכוח של פלוגת העורב, הכח שנמצא במפלס התחתון, בשטח שבו היו נפגעים והלחימה התחוללה בטווחים קצרים. נקודת התצפית מאחור אבדה את משמעותה כשהיינו בתוך השטח הבנוי של הכפר שימלן ששילב גם צמחיה עבותה וגם שיפועים חריפים של שטח הררי. התשובה לשאלה היכן צריך המפקד למקם את עצמו בקרב, הייתה ונשארה, במקום שהוא הכי משפיע על ביצוע המשימה. שילוב של אינטואיציה בריאה עם תורת הלחימה וערכי הלחימה עליהם חינכנו והתחנכנו ובראשם הדוגמא האישית, המופת שקבע גדעון לפני 3000 שנה. ״ממני תראו וכן תעשו״ (שופטים ז, י״ז)״ (עמ׳ 14).

זהו רק פרק מספרו של אלמוג שעדיין בכתיבה אבל יש בו כדי ללמד ששווה לחכות. כי הוא כותב מצוין וטומן בחובו תובנות חכמות ועל זמניות על פיקוד, מנהיגות ולחימה. אחת מהן, ואולי בה כדאי לסיים את הרשימה הזו, היא הגדרתו את תפקיד המפקד באמצעות פרפרזה שלו על שורה מהשיר ״כולנו זקוקים לחסד״ שכתב נתן זך: ״להמשיך בעוצמה ולדעת להעניק לכל זה טעם גם כשתם הטעם״ (עמ׳ 30). זה נשאר נכון, במיוחד במלחמה הנוכחית.